

Gävle 2017-12-10

Ver 1.0

Slutrapport projektgenomförande -Landräddningen, för aktiv fritid

Projektet är genomfört inom ramen för Post- och telestyrelsens (PTS) innovationstävling Innovation för alla.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Allmän information	1
3	Sammanfattning	1
4	Bakgrund	2
5	Syfte och målgrupp	3
6	Projektets mål	4
7	Redogörelse av projektresultatet	5
7.1	Beskriv kortfattat projektets resultat samt leverabler	6
7.2	Viktiga insikter.....	7
8	Redogörelse av projektets genomförande	9
8.1	Genomförandeplan/tidplan	9
8.2	Projektets budget.....	10
8.3	Projektets arbetsätt	12
9	Vad händer nu?	13

1 Inledning

Notera att slutrapporten är en leverabel till PTS och den är en redovisning av hur projektet har gått, vilka resultat som uppnåtts och de slutsatser som gjorts. Slutrapporten bör inte överstiga 20 sidor.

Den dokumentation som ni angivit i förstudien att ni ska producera i samband med projektet ska ses som fristående från detta dokument.

2 Allmän information

Företag/Organisation:	Future Position X ideell förening
Projektamn:	Landräddningen, för aktiv fritid
Författare av detta dokument:	Henrik Essunger
Projektets tidplan (från datum – till datum)	2016-05-20 - 2017-11-30

3 Sammanfattning

Ange positiva effekter och därefter övriga erfarenheter av projektets genomförande samt kortfattad sammanfattning av resultatet. Bör vara ca 1-2 sidor långt kapitel.

Landräddningen är en högteknologisk ideell rörelse som utvecklats under flera år och som teknikdriven funktion haft en lång startsträcka där det krävs stora insatser för att göra funktionen välfungerande och relevant för den stora mängden användare. Med detta PTS finansierade projekt har de engagerade parternas kunskap och framförallt den tekniska funktionen kunnat förbättras avsevärt. Inför projektet hade den grundläggande funktionen utvecklats och testats för att fungera framförallt ur äldre användares perspektiv. Som ideell rörelse hade finansieringen dock inte räckt för att utveckla allt det som efterfrågades med en tillräckligt hög kvalitet för att kunna passa de som har lite större behov.

Syftet är att genom utnyttjande av GPS-teknikens möjligheter uppmuntra till aktivitet utanför hemmet. När användaren känner sig otrygg eller obekvämt kan hen använda appens Följ Mig funktion för att enkelt förmedla till sina utvalda vänner hur hen förflyttar sig. Om något händer kan personen larma (Hjälp Mig). Larm går antingen till de valda vännerna eller till frivilliga volontärer, genom en kvalitetssäkrad process. Funktionen har sedan tidigare verifierats i ett antal

kommuner runt om i landet men då riktat sig i främst till "normalstörda" personer som är vana appanvändare. Parterna bakom initiativet har innan detta projekt inte haft råd att utveckla funktionen så att den är formad och anpassad utifrån behoven hos de grupper som bedöms ha störst glädje av den.

Det var därför med stor glädje vi genom projektet kunde fokusera på att vidareutveckla funktionen utifrån behov hos personer med synskada, förvärvad hjärnskada, personer med utvecklingsstörning samt med minnesproblematik till följd av stroke eller demenssjukdom. Designstudierna har fokuserat på appanvändare, då vi inte haft resurser att designa om den hårdvara / telefoner som personer med minnesproblem använder. Valet blev att integrera sedan tidigare välanvända GPS-larm för de målgrupper som behöver specialbyggda mobiltelefoner och fokusera designstudien och designtesterna på appanvändare med synskada eller lått kognitiv funktionsnedsättning beroende på Downs syndrom eller annan utvecklingsstörning.

En ambitiös designstudie utfördes under projektets första åtta månader. Resultatet blev förslag till flera förbättringar som var av den karaktär att beslut togs att bygga en ny app från grunden istället för att försöka förändra i de befintliga. Detta skede men tog längre tid och generade större kostnader. Projektet fick sedan ännu en ekonomisk smäll, som löste sig först två månader senare, vilket gjort att projektet vid avslutandet inte är klart med alla moment i arbetet utan kommer fortsätta med det, långsiktigt, efter projektets slut.

4 Bakgrund

Redogör kortfattat för bakgrunden till projektet.

LRs fokus har växt fram ur begränsningarna som omgärdar den kommunalt finansierade omsorgen. Många äldre och personer med funktionsnedsättningar eller sjukdomar blir stillasittande och isolerade då kommunens omsorg bara ger stöd i hemmet och trygghetslarmen dessutom bara fungerar där och några meter utanför. Detta måste brytas men omsorgen har inte råd eller förutsättningarna att göra det. LR vill vara en kompletterande stödfunktion som kan hjälpa till i många av de fall som omsorgen och för den delen "blåljusfunktionerna" inte kan eller bör prioritera.

Den långsiktiga målsättningen är att alla ska känna sig trygga utanför hemmet, inga sjukdoms- eller funktionsnedsättnings relaterade

försvinnanden ska ske och alla ska snabbt få hjälp på plats där behovet uppstår.

På grundläggande nivå handlar det om att på enklast möjliga sätt kunna förmedla en tillförlitlig position var man är när man själv känner behov av det. Att med ett tryck förmedla det till alla de man vill ska ha informationen och att den som vill hjälpa till enkelt kan meddela de andra att hen gör det. I vissa fall är du mån om att få hjälp fort och då kan frågan gå ut till de som är närmast. När någon väl beslutat sig för att hjälpa till så ska personen lätt hitta till den hjälpsökande och kunna få professionellt stöd kring hur den bäst hjälper personen. Allt med ett syfte; personer ska känna sig trygga att vara aktiva i de miljöer där de helst vill vara, även när det inte vimlar av människor.

Behovet är alltså tydligt på samhällsnivå men utmaningen har varit att göra funktionen relevant i människors vardag. Med projektet och dess design för alla profiler ville vi vidareutveckla funktionen för att nå dit att alla skulle kunna känna ett värde i att ha appen aktiv på sin telefon. Vad kan då vara bättre än att börja hos personer/smartphone användare med synnedsättning eller kognitiva svårigheter.

5 Syfte och målgrupp

Redogör för syftet med projektet och till vilken målgrupp projektet riktades. Redogör för hur projektet har uppfyllt detta.

Landräddningen som funktion var fram till detta projekts start endast tillgänglig för vana smartphone och appanvändare. Projektet syftade därför till att utveckla appen för personer med särskilda behov och på detta sätt göra den mer lättillgänglig och attraktiv för alla användare. Förhoppningen var att detta också skulle leda till att flera av handikappsrelsens intresseföreningar skulle engagera sig mer och börja sprida information om funktionen och dess nyttor. Inledningsvis riktade sig projektet brett mot flera tänkbara målgrupper, då det var oklart vilka intresseorganisationer som skulle vilja engagera sig. Designtester och tidigare studier hade gjorts med personer med demenssjukdom, förvärvad hjärnskada, äldre, personer med utvecklingsstörning samt med personer utan funktionsnedsättning. Under designstudiens inledning beslutades sedan att arbetet med appdesignen främst skulle vara inriktad mot behoven hos personer med synskada samt de med en kognitiv funktionsnedsättning, såsom Downs syndrom.

Kopplat till funktionens utveckling skulle också ett antal specialbyggda mobiltelefoner, GPS-larm, integreras så att personer som behöver sådana t ex personer med en demenssjukdom och deras anhöriga, kan använda funktionens nyttor. Dessa enheter går dock inte att designa om under projektet, varvid fokus låg på att tillgängliggöra de redan befintliga enheterna som finns på marknaden.

Projektet har uppfyllt syftet, även om det på grund av förseningar inte är klart just vid projektets avslutande utan kommer bli det någon månad senare. Statusen i arbetet gör dock att vi känner oss säkra över att uppnå resultaten.

6 Projektets mål

Ange projektets mål (effektmål och resultatmål som specificerade i förstudiematerialet). Lämna redogörelsen i tabellform om det är möjligt.

Med de glasögon vi nu har på oss vid projektets avslutande kan vi konstatera att vi satts otroligt höga mål vid projektets inledande och att vi, framförallt på grund av förseningar i projektet, inte kunnat leva upp till de kvantifierade målen. Vi väljer dock att inte se det som misslyckanden, utan konstaterar svårigheten i att sätta relevanta mål, när det är så mycket som ska ske under en relativt kort projekttid. Devisen är att hellre sikta högt och nå långt än att inte våga försöka.

Uppsatta mål	Projektresultat
För den inledande designprocessen kommer 10-15 väl utvalda personer ur målgrupperna engageras. Även deras anhöriga involveras	Uppnåddes, ska ta fram statistik på exakt hur många
Genomfört en Design för alla process som skapat tydligt engagemang bland minst 200 användare, vilket visat sig genom 100 lämnade förslag via webben, inkomna mail, telefonsamtal mm.	Efter de första konkreta kontakterna, med intresseföreningarna, om designarbetet så valde den engagerade designern att snarare ha en tät dialog med färre, vilket accepterades av projektledningen.
Vid projektets slut ha minst 500 användare inom målgrupperna, inkl. närstående. Dessa har engagerats via föreningar, kommunens olika verksamheter, anhöriga, arbetsgivare m.m. och bidrar genom aktivt brukarinflytande i designprocesserna. Av dessa ska minst 100 testanvändare ha provat tjänsten under minst sex månader och genomfört en utvärdering av produkten i ett antal steg enligt den mall som är framtagen.	Vi hann inte så långt inom ramen för projektet, men har fortfarande planen att engagera ett stort antal användare i målgrupperna och i dialog med dem lära hur funktionen kan och behöver utvecklas vidare.

Bedrivit pilotstudier med deltagande från personer i målgrupperna i 20 engagerade pilotkommuner.	Vi har vid projektets slut nått upp i att det är deltagare från sju kommuner, där också kommunens personal är engagerad.
Ha genomfört informationssatsningar ihop med de ideella organisationerna i varje kommun, där de finns representerade.	Så långt har vi inte hunnit i arbetet under projekttiden. Funktionen måste verifieras tydligt innan detta blir möjligt.
Integrerat 5 olika larmsensorer/hjälpmiddel/appar som används aktivt av målgruppen.	Vi har integrerat 4 olika förenklade mobiltelefoner /GPS-larm, som används av målgrupperna.
Tillsammans med idrotts- eller intresseföreningar inom pilotkommunerna genomfört 20 olika arrangemang med primära målsättningen att hitta nya sätt att skapa engagemang för ökad aktivitet och motion på fritiden, kopplat till social samvaro.	Så långt har vi inte hunnit i arbetet under projekttiden. Siktat på att det görs under 2018
De första skarpa larmen till larmcentralen skett och att funktionen visat sig fungera väl, med utgångspunkt från de behov den larmande personen haft.	Så långt har vi inte hunnit i arbetet under projekttiden. Siktat på att det görs under 2018
Ha nylanserat tjänsten med nya välfungerande appar och fem olika larmssensorer/hjälpmiddel, som uppfyller de krav som är definierade i kravspecifikationen.	Så långt har vi inte hunnit i arbetet under projekttiden. Siktat på att det görs under 2018

7 Redogörelse av projektresultatet

I detta kapitel vill vi att du lägger fokus på själva projektresultatet. Dvs. vad blev slutsatserna av projektet, oavsett om det är ett fälttest, teknisk utveckling, en studie eller något annat som utförts. Lämna gärna rekommendationer som andra projekt kan ha nytta av.

7.1 Beskriv kortfattat projektets resultat samt leverabler

Här redogör du för projektets resultat. Det kan vara en kortfattat beskrivning t.ex. av hur många personer som har deltagit i en specifik undersökning och resultatet av undersökningen, det kan vara en beskrivning av en teknisk lösning och hur den ska användas etc.

I förstudiematerialet siktade vi på att projektet, vid sitt avslutande, skulle ha utmynnat i uppdaterade versioner av:

- Landräddningens appar med
 - fler sätt att generera larm
 - förenklade sätt att använda och ställa in viktiga parametrar
 - alternativa förenklade gränssnitt
- Landcentralen.se med
 - Standardiserade API för enkel integration
 - API byggt för att ta emot larm med SCAIP protokollet.
 - 3-4 olika GPS-larm (förenklade mobiltelefoner) ska vara integrerade fullt ut gentemot apparna
 - förhoppningsvis ska även 1-2 andra larmgenererande hjälpmedel ska vara integrerade
- Hemsidan med uppdaterad design i enlighet med WCAG, UAAG

Vid projektets avslutande konstaterar vi att väl uppnått det mesta av detta, även om allt just idag inte är på plats och publikt tillgängligt, på grund av förseningarna i projektet. Apparna är förenklade enligt plan och kommer ha flera sätt att generera larm. Molntjänsten landcentralen, som är hjärtat i tjänsten, har nu ett mer standardiserat API, kan ta emot larm med SCAIP protokollet, har fyra olika GPS-larm integrerade. Vi har dock inte några andra larmgenererande hjälpmedel integrerade men detta främst för att det inte prioriterades av de utvalda målgrupperna.

På hemsidan finns en del kvar att göra och uppdatera, även om en del har gjorts. Fokuserat har helt enkelt fått ligga på apparna och integrationen av de enheter som utlovats målgrupperna.

I förstudiens leverabler siktade vi dessutom på att ha kommit långt i marknadsförings- och spridningsarbetet:

- Totalt 3000 användare från flera aktiva pilotkommuner
- En stor aktiv kår av testanvändare inom målgruppen
 - 50 personer inom målgrupperna samt deras anhöriga har engagerat sig som aktiva testpersoner.
- Fler engagerade parter
 - Utvecklingen har fått fler ideella organisationer och kommuner att aktivt informera om funktionen samt delta i diskussioner om dess utveckling.

- Utvecklade rutiner för hur larmcentralen ska agera då personer med olika slags funktionsnedsättningar larmar, för att minimera risken att de blir illa bemöta eller ges stöd på olämpligt sätt.
- Haft samarbetsdiskussioner med viktiga aktörer som kan använda funktionen och integrera gentemot den i sina appar för att få larmfunktionalitet med volontärsengagemang. Förhoppningsvis även nått fasen där en sådan integration har gjorts och testats i några av våra testgrupper.

Dessa stora tal kan vi inte säga att vi levt upp till. Ett viktigt skäl är fördröjningarna i projektet men även att vi känt av den generellt ökande tidspressen som vi aktiva människor lever med. Vi har helt enkelt inte lyckats engagera tillräckligt många som är bredda att lägga en stor del av sin fritid på att kommunicera och engagera andra för Landräddningens räkning.

Informationsinsatsen ska inte underskattas och det krävs både tid och resurser för att lyckas. Ett viktigt resultat av projektet är att vi engagerat fler engagerade parter i form av kommuner, ideella och intresseföreningar med flera. Men vi har inte haft kraft nog att koordinera dem och hjälpa dem med de informationsinsatser de behövt göra från det att apparna var klara för stor användartest tills projektet var slut. Men vi har mycket på gång, och tror oss skulle ha levt upp till alla målen om projektet varit ett år längre.

7.2 Viktiga insikter

Nu när projektet har ett resultat så finns det alltid viktiga insikter som gjorts, det kan t.ex. vara att man insett att olika användargrupper har helt skilda behov, något som man kanske inte insåg från början, att man skulle utvecklat på en annan plattform, etc.

Vi hade en viktig insikt med oss in i projektet. Vi hade arbetat med initiativet under tre år och tydligt känt att tiden inte varit mogen ännu för denna funktion. De äldre har inte i tillräcklig omfattning börjat använda smartphones. Insikten om omsorgens utmaningar var inte tydlig hos allmänheten och personer hade just börjat acceptera att alla ens tjänster i mobilen försöker positionera var man är. Under projektet har vi återigen funderat på om det inte är riktigt rätt timing ännu. Det finns en så stark tilltro till myndigheterna i vårt land och en förväntan på att samhället ska finnas till hands i alla situationer, med det är inte för evigt.

Den viktigaste insikten vi lärt och arbetat med inom ramen för projektet är därför att hitta behov och drivkrafter för att utnyttja nya tjänster. När vi skickade in ansökan hade vi börjat ana våra egna och kompisars trötthet över nya appar. Det blev sedan allt tydligare att ju längre projektet gått att vi alla nu är i ett läge där vi försöker minimera antalet appar vi använder. Det finns ett inbyggt motstånd och en tröghet där en funktion måste generera stor nytta för att de många användarna ska ta till sig en ny app. Det är ett nålsöga man ska igenom och det gäller att forma appfunktionalitet så att den är tilltalande och just fångar det engagemanget. Larmappar generellt hamnar inte i den intressesfären, annat än för ett fåtal personer. Vi har sedan vi började arbeta med Landräddningen satt flera initiativ som har startats och uppmärksamats men sedan lagts ner då det inte går att tjäna pengar på funktionen och för få utnyttjar densamma.

Samtidigt så blir mediabilden att klarare i att man inte kan förvänta sig att polis och ambulans faktiskt finns tillgängliga när man behöver.

Kopplat till detta konstaterar vi att Landräddningen ofta blir jämför med Missing People och SMS livräddarna. Detta ser vi som smickrande men konstaterar samtidigt utmaningarna med att arbeta med förebyggande insatser. Ett av Landräddningens viktiga mål är att minimera antalet försvinnanden, vilket alltså handlar om att Missing People inte ska behöva aktiveras av polisen. Skillnaden med SMS Livräddarna är att de fokuserar bara på en diagnos, hjärtstopp, där varje insats gör stor skillnad och precis som för Missing people kan bli medialt intressanta. Ur ett samhällsperspektiv är vi dock övertygade om Landräddningen bara är riktigt relevant när många använder funktionen och larmar av många olika skäl. Annars kommer det bli alldeles för få larm i glesbygd och funktionen kommer inte anses kunna göra någon skillnad.

De kräsna användarna, stora framtida behoven och utmaningarna att få genomslag för en satsning som handlar om förebyggande hälsa gör att det är av stor vikt att funktionen fungerar oklanderligt och känns professionell. Detta var ett av de viktigaste skälen och insikterna när vi mitt i projektet tog beslutet att byta utvecklingsplattform för apparna och bygga dem på nytt på modernt sätt. Allt annat vore bortkastad tid och kraft långsiktigt. Vi hade inte planerat med detta teknikskifte i budgeten och det blev en stor investering som några av projektets parter fick göra utan vidare finansiering. Detta är problematiskt då insikten är att funktionen bör vara gratis för den stora andelen användare och billig för alla de som av någon anledning behöver betala för att utnyttja den fulla funktionen med volontärsmatchning, oavsett om de bär en smartphone eller specialbyggt GPS-larm.

Vikten av att vi då verkligen fångade målgruppernas önskan om funktionen och dess gränssnitt gjorde att vi satsade kraftfullt på användarstudierna och de efterföljande analyserna. Ihop med företrädare för målgrupperna så prioriterades sedan den ny funktionaliteten vi kunde klara av att utveckla inom projektets ram. Listan blev inte riktigt den vi väntat, vilket ju måste ses som ett viktigt och bra resultat. Utvecklingsarbetet inleddes med den nya utgångspunkten och så många som möjligt av de högst prioriterade punkterna klarades av. Men även om man verkligen ansträngt sig så är användarna väldigt kräsna och förväntar sig idag att appar ska kunna mäta sig med de multinationella aktörernas. En lurig utveckling som verkligen ställer krav på utvecklare och initiativ. Vi anser det vid projektets avslutande ännu vara för tidigt att dra slutsatsen av hur vi lyckats med frågan. Vi har under veckorna innan projektavslutet fått in önskemål om förbättringar av funktionen för synskadade och kommer hantera dem innan nyåret. Först efter det kommer vi satsa ut i större skala.

Att projekt oftast tar längre tid och blir dyrare är dock ingen ny insikt, utan det visste vi med oss när vi gjorde förstudien. Men man måste sikta högt, för att kunna nå så långt som ens förmåga klarar av. Trots att projektet blivit försenat och dragit över ekonomiskt så är vi således nöjda med dess resultat. Vi kommer fortsätta arbeta med frågan, om än i lite förändrad konstellation, och engagerat finna formen för att få ut funktionen brett.

8 Redogörelse av projektets genomförande

I detta kapitel vill vi ha en redogörelse av hur själva genomförandet av projektet har gått (vad har gått bra och vad har gått mindre bra och förslag på hur man kunde ha undvikit de värsta fallgroparna om man skulle göra om projektet – dvs. erfarenheter och insikter).

8.1 Genomförandeplan/tidplan

Lämna en kort redogörelse för de aktiviteter som du har genomfört i projektet och när under projekttiden de har ägt rum. Jämför med din ursprungliga projektplan och kommentera avvikelser från planen.

Inom ramen för projektet sattes en ambitiös men realistisk tidplan, som vi kunnat hålla om inte oförutsedda faktorer spelat in och påverkat tidplanen. Följande genomgång av tidplanen skapar tydlighet.

	Initial tidplan	Utfall
<i>Initial informationspridning, engagerande designer</i>	2016-06-01 – 2016-08-30	2016-06-01 – 2016-08-30
<i>Designstudie inleds</i>	2016-06-15	2016-08-01
<i>Första IT-utvecklingsfas (förbättring befintlig funktion)</i>	2016-07-01 – 2016-10-30	2016-08-01 – 2016-11-30
<i>Engagera pilotkommuner</i>	2016-09-01 – 2016-11-30	2016-09-01 – 2017-01-30
<i>Designstudiens initiala faser färdiga</i>	2016-12-15	2017-01-30
<i>Backend- och apputveckling utifrån designresultaten</i>	2016-12-01 – 2017-01-30	2017-03-01 – 2017-10-07
<i>Genomföra testfas</i>	2017-02-01 – 2017-09-30	2017-09-15 – 2017-11-30
<i>Förberedelse lansering</i>	2017-08-01 – 2017-09-30	2017-11-15 – 2017-11-30
<i>Analysfas inkl avslut tester</i>	2017-10-01 – 2017-11-30	2017-11-01 – 2017-11-30

Kommentarer till det tidsmässiga utfallet:

Designern kunde inte inleda sitt arbete under sommaren, vilket vi hoppats. Vi tappade lite tid, men fick ett mer sammanhållet arbete. Hon gjorde sedan ett ambitiöst arbete som vi lät ta längre tid än planerat för att underlagen till apputvecklarna skulle bli så bra som möjligt.

Den stora förseningen i projektet uppstod dock i samband med inledandet av apputvecklingen. Vi insåg att de önskade förändringarna av appen var så genomgripande att det var bättre att bygga nya appar från grunden än att förändra de befintliga. En viktig utgångspunkt i detta var att de nya apparna kunde byggas i moderna utvecklingsmiljöer, där valet full på Xamarin. Detta innebar en stor fördyrning av projektet och kostnader som inte kunde inrymmas inom detsamma. Beslutet togs att ändå utveckla dem nya från grunden och arbetet med detta kom igång i mars. För att hålla nere kostnaderna så mycket som möjligt engagerades studenter som under sommaren/hösten utförde den stora delen av utvecklingen till en lägre kostnad men längre tidsåtgång.

Under hösten fick projektet ett bakslag då det stod klart vi inte kunde göra avdrag för ingående moms. Detta blev extra ansträngt då vi redan räknat med betydligt större kostnader än vad den ideella rörelsen klarar av att betala. Utvecklingen och finansieringen av övriga insatser fick minimeras. Vi fick sedan en kompletterande finansiering som gjorde det möjligt att slutföra IT-utvecklingen med alla den funktionalitet som målgrupperna prioriterade högt.

Apparna var slutligen klara att publicera i början av oktober och först därefter kunde testfasen sätta igång. Om projektet varit ett halvår längre så är vi övertygade om att vi kunde nå målen, men nu har vi fått skynda på processerna så mycket som möjligt på slutet. Men det viktiga i sammanhanget är att vi arbetar långsiktigt.

Gällande analysfasen så konstaterar vi just det. Testfasen är inte avslutad vid projektets slut och vi kan därför inte genomföra analysfasen såsom tänkt. Ett mindre arbete har utförts och kommer efterföljas av ett större arbete under nästa år. Projektarbetet kommer således fortsätta även om det sker utanför detta projekts ram.

Gällande forskningen så har vi inte kunnat förverkliga det. De forskare vi arbetat närmast har engagerats i andra projekt och har inte sökt medel för en användarstudie. Med projektresultatet i hand har detta varit bra med tanke på förseningarna. Vi siktar på att starta användarstudier längre fram istället.

8.2 Projektets budget

Redovisa projektets totala kostnad och hur det har finansierats (belopp uppdelat på finansiärer) och eventuella avvikelser gentemot budget.

Vid projektets avslutande konstaterar vi nu att projektet har haft följande kostnader. Vi räknar då inte med den tid och eventuella kostnader som medlemmar i de ideella föreningarna lagt ner i samband med designstudien och testandet av den färdiga appfunktionaliteten. Tid som styrelseledamöter och andra engagerade lagt för att organisera möten och testandet räknas dock med i budgeten.

Se nästa sida.

Personalkostnader:	1 750 119 kr
Utvecklingskostnader: (Fakturerade personalkostnader + licenskostnader utvecklingsmiljön)	465 299 kr
Fasta kostnader inkl marknadsföring, resor, momskostnad:	279 214 kr
Totala kostnader:	2 494 632 kr

Dessa kostnader har finansierats av:

Post- och Telestyrelsen	1 186 966 kr
Future Position X	60 140 kr
Posifon AB	1 184 062 kr
Medverkande kommuner (arbetstid)	16 166 kr
Medverkande ideella föreningar (arbetstid)	47 298 kr

I jämförelse med budgeten så blev den totala kostnaden högre än beräknat och då räknas ändå inte alla kostnader in, som Posifon haft för att kunna bygga upp IT-stödet för att kunna integrera GPS-larm till appen och funktionen. Hela kostnaden har inte redovisats i projektet, då det varit kostnader som snarare genererats av den kommunalt finansierade omsorgens krav ur larmmottagareperspektivet snarare än målgruppernas sätt att använda GPS-enheterna. Med andra ord. Vi kan inte inom ramen för projektet genomföra ändringar i designen av den hårdvara som personer ur målgrupperna bär med sig, utan det är snarare i de system och appar som larmmottagare interagerar med. Att utvecklingskostnaden trots detta kan verka låg i resultaträkningen ovan är för att utvecklarna under senare delen av projektet arbetade som anställda hos FPX.

Den två största skillnaderna i budgeten i övrigt är att utvecklingen av Landräddningens app och larmfunktion i sig blev dyrare än beräknat, vilket vi även skrivit om i andra delar av denna rapport. Framförallt var det valet av utvecklingsplattform som gjorde stor skillnad. Den andra stora skillnaden var att vi mitt under projektet fick konstatera att vi inte fick avdragsrätt för ingående moms. Detta var ett svårt slag mot en ansträngd projektbudget, men kunde tillslut lösas genom ett extra stöd från PTS, vilket vi är mycket tacksamma för.

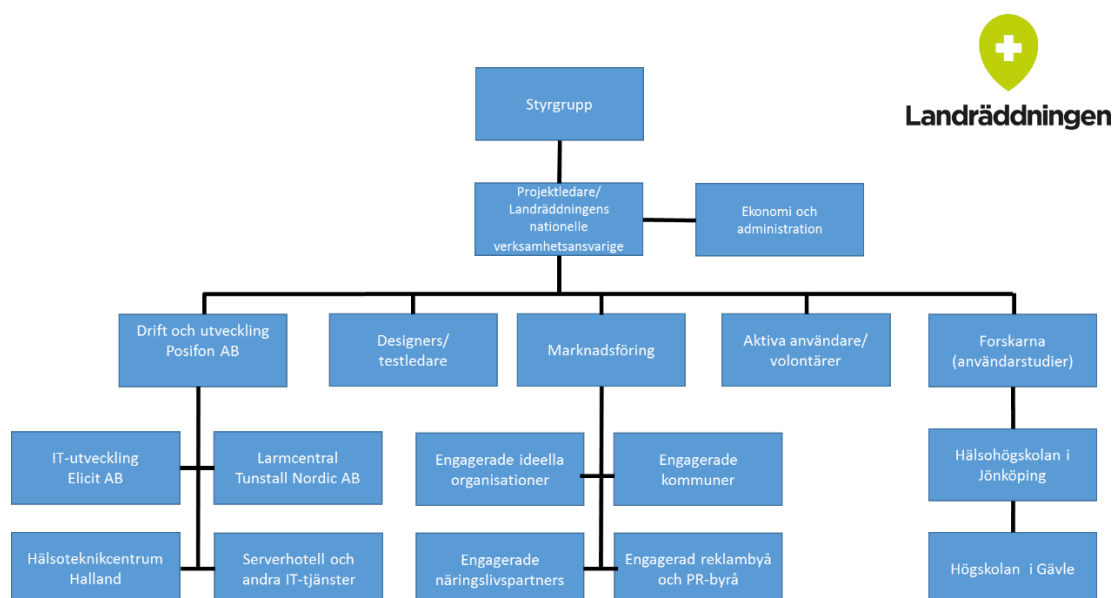
Vi konstaterar att de fasta kostnaderna blev i stort sett 100 000 kr billigare. Detta beror framförallt på de förseningar som projektet ådrog sig samt att momsproblematiken gjorde det ofördelaktigt att trycka upp marknadsföringsmaterial inom ramen för det. Detta görs alltså av annan finansiering utanför projektets ram. Även resekostnaderna blev klart lägre än planerat, vilket berodde på att vi fokuserade på att arbeta i närheten av där de mest engagerade projektdeltagarna bor.

8.3 Projektets arbetssätt

Redogör för projektorganisation, samarbetsformer och förankring i eventuella partnerskap och intresseorganisationer.

Basen för projektet har varit det etablerade partnerskap som finns runt Landräddningen som ideell rörelse, där SPF Seniorerna och Sveriges Civilförsvarsförbund är de mest engagerade av de stora organisationerna. Som stora medlemsbaserade organisationer med egna lokalföreningar kan de dock inte driva innovativa utvecklingsprojekt som inte är kärnverksamhet.

Projektet har istället haft Future Position X i Gävle som projektägare. Den operativa driften av projektet har letts av Henrik Essunger som är nationellt verksamhetsansvarig för Landräddningen. Som styrgrupp för projektet har VD för Future Position X Anna Fjällström, senior project manager Kamilla Fredberg på FPX samt Anders M Johansson, avgående generalsekreterare på Sveriges Civilförsvarsförbund, agerat.

Som designer engagerades Erika Bung. Hon avslutade sin tjänst den 31/1 -17 då den stora inledande designfasen var klar och efterföljdes av Viktor Carlsson som sedan varit ansvarig för designarbetet till projektets slut.

App- och övrig IT-utveckling har genomförts av företagen Posifon och Elicit. Då projektet fick problemen med momshantering så anställdes Posifons utvecklare istället av Future Position X, för att till lägsta möjliga kostnad slutföra arbetet.

De organisationer som företräder målgruppernas särskilda intressen har vi haft kontakt med på nationell nivå innan projektet. Nu var det viktigt att skapa engagemang på lokal nivå nära medlemmarna och det skede i projektets startfas. Under designstudierna har vi framförallt arbetat ihop med Synskadades riksförbund i Göteborg och Gävle, HSO och FUB i Mölndal, Teater Glädjen i Göteborg (som är en teatergrupp för personer med kognitiva funktionsnedsättningar) och deras medlemmar. Vi har också haft regelbundna kontakter med kontaktpersoner från flera andra föreningar, såsom Anhörigas riksförbund och demensföreningarna. Vi har också haft många kontakter och

diskussioner med olika former av representanter för den kommunala omsorgen i såväl Gävle, Hudiksvall, Söderhamn, Göteborg, Östersund, Uddevalla, Örebro, Eskilstuna för att nämna de mest engagerade.

Alla handikappsorganisationerna har varit tydliga med att de ställer sig bakom grundtanken och att de i varierande grad varit beredda att ingå i designarbetet eller lämna synpunkter då vi frågar. Den största utmaningen har varit att de har så lite resurser på lokal nivå och svårt att nå annat än de mest engagerade medlemmarna. De ville sedan se hur den färdiga funktionen fungerar för att sedan besluta i vilken grad de vill sprida information om den till sina medlemmar. Vi har godtagit detta ställningstagande och arbetet på för att uppfylla deras önsningar. Då vi nu i projektets slutfas fortfarande är i testfasen så har vi inför denna slutrapport inte avkrävt några långsiktiga besked.

9 Vad händer nu?

Redogör för vad som händer nu med resultatet, hur tas det om hand, startas det ett nytt projekt eller blir det en lansering. Beskriv också hur ni har spridit projektets resultat. Redogör även hur resultatet kan användas av andra som berörs av projektet även efter att projektet har avslutats. Vilka andra kan ha intresse av att ta del av projektresultatet. Dela avslutningsvis med er av tankar och visioner för framtida forskning, utveckling etc.

Arbetet kommer fortsätta enligt plan. Vi har under projektet sett över Landräddningens organisering och kommer under närmsta halvåret sätta en ny organisation, vilken inte helt är beslutad. Utgångspunkten är att två av våra projektpartner fått förändrade förhållanden i sina ordinarie verksamheter, vilket gör att de inte kan engagera sig i samma utsträckning längre. Å andra sidan har nya organisationer och möjligheter växt sig starkare.

SPF Seniorerna kvarstår som viktig aktör, såväl nationellt som i det lokala arbetet. Civilförsvarsförbundet har lidit hårt av minskade statliga bidrag och FPX har omorganiserat sin verksamhet. Den stora men anonyma aktören Brandskyddsföreningen har visat intresse att engagera sig såväl nationellt som lokalt såväl som flera av handikappsrelsens intresseorganisationer. Dessa är dock nu så upptagna med frågan om den försämrade assistansersättningen att de, som med mycket små resurser driver lokalföreningar, inte orkar med så mycket mer än de viktigaste frågorna de anser sig behöva driva.

I diskussioner bland de mest engagerade ser vi att Landräddningen nu skulle må bra av att ha en egen organisation, inte behöva söka medel via andra eller vara uppdragstagare via dem. Att bli en ideell förening med användarna som medlemmar kräver dock stor organisatorisk apparat med att hålla medlemmarna informerade och att hålla val till styrelser mm. De stora medlemsorganisationerna tycker det är fel väg att gå. Vi skulle kunna ta en genväg att starta föreningen med bara styrelsen som medlemmar, men det är inte lika trovärdigt. Det mest relevanta alternativen är därför antingen att låta någon befintlig bli värd och ägare till rörelsen eller att starta en ideell förening med parterna (andra ideella organisationer) som medlemmar.

Det har varit en grundvärdering sedan start att Landräddningen inte ska vara en organisations funktion, utan istället vara en funktion som flera aktörer kan välja att informera om som det vore deras egen, då funktionen löser en viktig och stor samhällsutmaning. Ur flera perspektiv ser vi därför detta som det bästa alternativet och vi kommer inom kort påbörja diskussionerna med de olika parterna om det. Där vi presenterar Landräddningen som en utförarorganisation som tar hand om den specifika funktionen för medlemmarnas och andras räkning. Såväl ideella, som offentliga och kommersiella parter man medverka.

Det finns inget måste att det måste vara Landräddningens funktion som står i centrum, i de appar där den finns tillgänglig. Redan i projektplanen hade vi ambitioner att kunna införliva funktionen hos andra och avsikten är att det ska ske inom en inte allt för lång framtid. Detta är viktigt för att nå användarna i de sammanhang som de tycker känns relevanta. Om det sedan är lokaltrafikens app eller någon helt annat är för tidigt att säga. Vi håller på att tillsätta ett ex-jobb på Chalmers som ska undersöka detta vidare utifrån yngre personers perspektiv.

Vi ser samtidigt att den kommunalt finansierade omsorgen kommer ha det svårt att erbjuda sina tjänster till alla de som anser sig ha behov av det i framtiden. Detta kommer troligen göra att intresset för Landräddningen kommer öka och att allt fler kommer peka på funktionen när tydliga behov uppkommer eller synliggörs. Landräddningen kommer troligtvis inte ses som en kul extra funktion utan som en nödvändig funktion för alla, då kommunerna inte kommer kunna erbjuda stöd på samma sätt som nu. Detta blir naturligtvis alldeles mycket mer påtagligt för de grupper som har särskilda behov, varför vi känner oss trygga att i att projektresultaten kommer leva vidare långsiktigt.

Det mest intressanta som skett under projektiden och som partnerskapet nu kommer sikta in sig på är alla de satsningar som växt fram för socialt företagande och idéburna offentliga partnerskap (IOP). Detta skapar stora möjligheter för Landräddningen som vi inte föresåg vid projektets inledning. Fokus kommer bli att tillsammans med olika lokalföreningar skapa idéburna offentliga partnerskap och med dessa som grund utveckla verksamheten vidare. Helt enkelt att med en region eller kommun definiera den samhällsutmaning satsningen utgått från och visa på att Landräddningen som ideell rörelse kan hjälpa till, om parterna kan komma överens om en ersättning för uppdraget.

Vi kommer även försöka bygga in partnerskap med kommersiella aktörer som bostadsbolag mm i dessa partnerskap för att få till breda satsningar och många engagerade informationskanaler. Vi är dock bara i ett inledande skede gällande att skapa IOP partnerskap, men de viktigaste kontakterna är redan tagna i de regioner där vi tänkt starta. Vi ser dessa partnerskap som ett kraftfullt sätt att lansera funktionen på regional basis och kommer sedan arbeta region för region för att tillslut bli nationella.

Landräddningen är i grunden en gratisfunktion som kan delas av alla och vi känner en trygghet i att många kommer sprida ryktet om funktionen. Vi måste bara ta oss över steget att vara helt beroende av projektmedel och skapa en mer långsiktig organisation med minst en heltidsanställd person, som kan driva verksamhetens utveckling, istället för att det som nu är flera som driver det vid sidan av sina ordinarie sysslor. Detta kommer ske, frågan är bara när det är klart.

Det viktiga är att vi nu har en väl fungerande funktion, gränssnitt och funktion som uppskattas av de användare som testat, en god kännedom om våra utmaningar, en möjlig och attraktiv väg att via IOP satsa på att få ut funktionen i de breda lagren och ett engagerat team som vill se till att det förverkligas. Både i form av stora engagerade organisationer men än viktigare av engagerade personer inom och utom dessa.

Så nu startar överförs arbetet med testerna till de driftsansvariga med projektledaren Henrik i spetsen. Skillnaden är inte större än att vi inte avrapporterar till PTS som finansiär. Samtidigt arbetar vi för att inleda större tester och ett IOP, som verkligen utmanar oss i att förbättra funktionen ytterligare.

Så på återhörande.